

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/127/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1123201408
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1123201408.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, registrovaný pobyt A. C. XXXX/XX, XXX XX D. X, Česká republika, toho času u matky E. X, XXX XX F., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, v konaní na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní na návrh otca: G. H. D. B., I., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. XXXX/XX, XXX XX D. X, Česká republika, zastúpený JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD, advokátkou so sídlom Javorinská 13, 811 03 Bratislava, IČO: 42 129 532, proti tomu, kto podľa navrhovateľ a porušuje právo (matka): F. C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X, XXX XX F., zastúpená JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Štefánikova 14, 811 05 Bratislava, IČO: 30 850 436, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19.05.2023, č.k. 5P/10/2023-347 takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I napadnutým uznesením nariadil návrat maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletá“) do krajiny jej obvyklého pobytu, do Českej republiky (výrok I.), nariadil matke F. C. J., nar. XX.XX.XXXX, aby maloletú navrátila na územie Českej republiky do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia (výrok II.), vyslovil, že v prípade ak matka maloletú v súlade s výrokom II. tohto uznesenia na územie Českej republiky nenavráti, je otec maloletej G. H. D. B., I., nar. XX.XX.XXXX, oprávnený po uplynutí stanovenej lehoty maloletú prevziať za účelom jej návratu do krajiny obvyklého pobytu, t. j. na územie Českej republiky (výrok III.), o trovách konania rozhodol tak že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu (výrok IV.).

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1, 3, 4, 12, 13, 14, 19 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatého v Haagu dňa 25.10.1980, publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z.z. (ďalej len „Haagsky dohovor“), čl. 2 bod 9 a 11, čl. 27 bod 3 Nariadenia Rady (ES) č. 2019/1111 z 25.06.2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, a o medzinárodných únosoch detí, (ďalej len „Nariadenie“), § 2 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov, § 123 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v zmysle ktorých na základe vykonaného dokazovania ustálil, že maloletá mala bezprostredne pred jej premiestnením matkou na územie Slovenskej republiky dňa 17.01.2023 obvyklý pobyt na území Českej republiky, že obidvaja rodičia vykonávali k maloletej opatrovnícke práva, že matka premiestnila maloletú na územie

Slovenskej republiky bez súhlasu otca neoprávnene a že neboli splnené podmienky podľa čl. 13 písm. b/ Haagskeho dohovoru. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Dokazovanie vykonal v rozsahu podľa § 123 CMP výsluchom účastníkov konania, návrhom otca, rodným listom maloletej, potvrdením a informáciou CIPC, uznesením Obvodného súdu pro Prahu 7 č.k. 43Nc/502/2023-13 a č.k. 43Nc/502/2023-15 z 16.01.2023, lustráciou v Registri obyvateľov, správou z prešetrenia pomerov u matky z 17.02.2023 a správou z 24.02.2023, vyjadrením matky, pravidlami finančného fungovania rodičov, potvrdením zamestnávateľa matky, fotografiami, emailovou komunikáciou a komunikáciou rodičov vo whatsapp, vyjadrením otca, uznesením Mestského súdu v Prahe č. k. 39Co/62/2023-59 z 21.02.2023, uznesením Obvodného súdu pre Prahu 7 č.k. 43Nc/502/2023-82 z 10.03.2023, lekárskymi správami maloletej, rozhodnutím o OČR, nesúhlasom otca s navštevovaním MŠ C., výpismi z LV č. XXXXX, K. XXXX, K. XXXX, K. XXXXX, K. XXXXX, K. XXXXX, K. XXXX, doplnením vyjadrenia matky, vyjadrením otca, dochádzkou maloletej 2022 TIELC, zmluvou o operatívnom lízingu, nájomnou zmluvou, zmluvou o krátkodobom nájme bytu, listom otca pani C., uznesením Mestského súdu v Prahe č.k. 39Co/62/2023-105 z 21.04.2023, nájomnou zmluvou, prehľadom výpisov z katastra nehnuteľností v Českej republike, zaregistrovaním zdravotnej poisťovne z titulu bydliska, prehlásením svedka - brata otca H. I. B., nájomnými zmluvami, výsluchom svedkov.

4. Návrh otca (podaného dňa 16.02.2023 v lehote 1 roka od neoprávneného premiestnenia maloletej matkou) posúdil ako dôvodný a v súlade s čl. 12 Haagskeho dohovoru, pre splnenie všetkých podmienok pre nariadenie okamžitého návratu maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu na územie Českej republiky, pri zhodnotení najlepšieho záujmu maloletej. Súd prvej inštancie pri ustálení obvyklého pobytu maloletej na základe vykonaného dokazovania prijal záver, že krajinou obvyklého pobytu maloletej bezprostredne pred jej premiestnením na územie Slovenskej republiky matkou dňa 17.01.2023 bola Česká republika, kde maloletá žila so svojimi rodičmi. Za preukázané mal, že rodičia v Českej republike, kde otec žije 22 rokov, má tam stabilné zamestnanie, súkromný aj pracovný život, žili spolu viac ako šesť rokov v spoločnej domácnosti v D. na adrese A. C. XXXX/XX, až do odsťahovania sa matky v septembri 2022 do iného bytu v bezprostrednej blízkosti. Maloletá sa narodila dňa XX.XX.XXXX síce na území Slovenska, v F., avšak celý svoj život na základe dohody rodičov žila na území Českej republiky. Maloletá od decembra 2022 navštevovala materskú školu C. I., L. D. XXX/XX, XXX XX D. X, na základe zmluvy o poskytnutí starostlivosti a vzdelávania s tým, že toto predškolské zariadenie bude navštevovať až do 30.06.2023. Predtým od septembra 2021 do novembra 2022 navštevovala súkromné predškolské zariadenie M. F. A. & D.. Maloletá je vedená u českej pediatričky C. I. D., N. D. XX, D. od 30.04.2219. Odchod matky s maloletou na Slovensko sa udial bez súhlasu otca, ktorý opakovane matke vyjadroval svoj nesúhlas s presťahovaním maloletej. file_0.jpg

file_1.wmf

Argumentáciu matky o dochádzaní z F. do D. vyhodnotil ako nedôvodnú, ktoré okolnosti vyplynuli aj z výpovedí svedkov. Za nesporené súd prvej inštancie považoval, že maloletá trávila čas aj na Slovensku, avšak tieto pobyty so zreteľom na skutočnosť, že rodičia pochádzajú zo Slovenska a majú tu rodičov a príbuzných vyhodnotil ako prirodzenú súčasť života detí pochádzajúcich z „medzinárodných“ manželstiev. Podstatným pre vyhodnotenie ich vplyvu vo vzťahu k ustáleniu krajiny obvyklého pobytu je ich účel a charakter. V danom prípade mal za preukázané, že centrom životných záujmov rodiny, rodičov a maloletej bola Česká republika, kde obaja rodičia, vrátane matky, dlhodobo, už pred narodením maloletej pracovali, viedli spoločnú domácnosť. V tomto zázemí vybudovanom rodičmi si prirodzene budovali sociálne kontakty a rovesnícke väzby. Skutočnosť, že maloletá má v Slovenskej republike evidovaný trvalý pobyt na adrese E. X, F., nie je vzhľadom na výsostne evidenčný charakter takéhoto pobytu právne významnou pre posúdenie krajiny obvyklého pobytu maloletej.

5. Uviedol, že neoprávnené konanie matky dňa 17.01.2023 nebolo legalizované ani žiadnymi rozhodnutiami súdov. Konštatoval, že na Obvodnom súde pre Prahu 7, Česká republika, je vedené konanie pod sp.zn. 43Nc/502/2023, ktorého predmetom je návrh otca zo dňa 13.01.2023 na úpravu

republiky sp. zn. 3Cdo/176/2015 zo dňa 27.04.2015. V nadväznosti na spomenutú judikatúru a že v danom prípade bolo jednoznačne preukázané, že vo vzťahu k rozhodovaniu o opatrovníckom práve k maloletej vykonáva jurisdikciu český súd (pred ktorým bolo aj v čase rozhodovania o návrhu otca vedené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností), súd prvej inštancie konštatoval nielen to, že krajinou obvyklého pobytu maloletej je Česká republika, ale v kontexte s uvedeným nemožno mať žiadne pochybnosti o bezpečnom návrate maloletej na jej územie, nakoľko nebolo žiadnym relevantným spôsobom zo strany matky spochybnené, že by krajina obvyklého pobytu maloletej nebola pripravená zabezpečiť aj prostredníctvom súdnych rozhodnutí, resp. opatrení orgánu sociálnoprávnej ochrany detí akúkoľvek ochranu, pre prípad, že by sa to ukázalo ako potrebné. Uviedol, že v čase rozhodovania súdu žiadna takáto hrozba vyžadujúca si zabezpečenie primeraných opatrení zistená nebola. Za nesporné považoval existenciu konfliktu rodičov najmä v súvislosti s odchodom matky s maloletou. Na základe týchto skutočností však aj v kontexte s citovaným rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky, na ktorého závery súd podrobne poukazoval v odseku 31 a 32 odôvodnenia, pri jeho správnej aplikácii nemožno vyvodiť záver o opodstatnenosti odmietnutia nariadenia návratu maloletej na územie Českej republiky, keďže sa v ňom výslovne uvádza, že podstatnou ujmu nie sú napríklad samotné negatívne dopady rodičovských nezhôd na dieťa. Ako bolo ustálené vykonaným dokazovaním, v Českej republike má maloletá zabezpečené bývanie, otec má v Českej republike vytvorené plnohodnotné zázemie, kde pracuje, súd sa preto v plnej miere stotožnil s tvrdením otca, že má dostatočné prostriedky na zabezpečenie vyhovujúcich podmienok pre maloletú po návrate. Záverom uviedol dôvody týkajúce sa dĺžky konania (§ 134 ods. 1 CMP).

10. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie matka. Navrhla uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súdu prvej inštancie vytkla, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h CSP), súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP), dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f CSP), nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v miere porušenia práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b CSP). Namietala nesprávne závery súdu prvej inštancie o obvyklom pobyte maloletej na území Českej republiky. Tvrдила, že s maloletou sa zdržiavala v D. len z dôvodu zabezpečenia jej kontaktu s otcom, kedy bola na materskej a následne na rodičovskej dovolenke, nemala príjem a inú možnosť ako strpieť rozhodnutie otca dočasne sa nachádzať v cudzej krajine. Otec ju počas ich spoločného života opakovane ubezpečoval, že jeho zotrvanie v D. je dočasného charakteru. Tvrдила, že po narodení maloletej sa obe zdržiavali takmer celý čas na Slovensku v F. (čo podložila fotografiami). Z odôvodnenia rozhodnutia podľa nej nie je zrejmé, na základe čoho súd prvej inštancie dospel k záverom, že centrum životných záujmov jej a maloletej bola D.. Tento záver je nesprávny a nezodpovedá vykonanému dokazovaniu, ktoré naopak preukázalo, že to bola vždy Slovenská republika. Maloletá nikdy nebola etablovaná do prostredia v D. a nikdy ju nepovažovali za domov. S maloletou pobytu v D. trávili zväčša osamote, bez kamarátov a bez otca, ktorý svoj čas podriaďoval zamestnaniu. Predstava otca bola taká, že on bude zarábať peniaze a ona bude doma zabezpečovať starostlivosť o maloletú a domácnosť. Nakoľko trvala na vlastnej sebarealizácii, od 01.02.2022 sa zamestnala v spoločnosti I. G. J., v ktorej mala možnosť starať sa o maloletú v čase choroby a tiež pracovať aj z územia Slovenskej republiky. Z dôvodu, že sa po skončení rodičovskej dovolenky chcela osamostatniť, po dohode s otcom umiestnili maloletú od septembra 2021 v D. do materskej školy. Tvrдила, že dôvodom prihlásenia maloletej do materskej školy v D. bolo umožnenie otcovi kontaktovať sa s maloletou. S maloletou však v čase choroby bola na Slovensku, preto aj v priemere strávila viac ako polovicu času na Slovensku. Tvrдила, že otec odmietal akúkoľvek socializáciu maloletej v Čechách, čomu podriadili aj výber materskej školy v anglickom jazyku. Uviedla, že väzby s rodinou si maloletá budovala len na Slovensku a neovláda český jazyk. Mala za to, že nie je možné stotožňovať budovanie si sociálnych väzieb maloletej na Českú republiku len preto, že si našla v D. zamestnanie, maloletá tam navštevovala materskú školu alebo tam mala pediatra. Podporným dôkazom preukazujúcim, že aj otec žil na Slovensku je skutočnosť, že na Slovensku má vo vlastníctve viacero nehnuteľností, v ktorých rodina v minulosti bývala. Pred rokom 2021 sa zdržiavali v dome na adrese M. Q. XX, F., od roku 2021 v byte v novostavbe J. D., ktorý otec po tom, čo na túto skutočnosť poukázala, dňa 24.04.2023 prenajal. Uviedla, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s ňou nastoleným testom proporcionality, neskúmal do akej miery je maloletá so Slovenskom prepojená, ako prípadný návrat do Českej republiky zmení jej doterajší život a či táto zmena nemá na ňu tak negatívny dopad, že dôjde k podstatnému zásahu do jej práv s negatívnym dopadom na jej psychické zdravie. Podľa jej názoru nie je možné prijať záver, že v dôsledku údajného neoprávneného premiestnenia maloletej na Slovensko

dochádza k porušeniu práva maloletej na starostlivosti od oboch rodičov (čl. 7 a č. 18 Dohovoru o právach dieťaťa) a k zásahu do práv otca ako druhého rodiča. V kontakte otcovi s maloletou žiadnym spôsobom nebráni a na budovanie ich vzťahu im necháva priestor. Zdôraznila, že maloletá má na Slovensku rodinu zo strany obidvoch rodičov, navštevuje tu materskú školu a v D. má len pracovne vyťaženeho otca, ktorý tiež počas víkendov cestuje na Slovensko. Poukázala na priebeh stykov otca s maloletou ako aj na nevyužitie času, ktorý mal otec na styk s maloletou po jej odchode do F.. Namietala, že sa súd nesprávne nestotožnil s jej tvrdením o splnení podmienok čl. 13 písm. b) Dohovoru. Tvrdila, že návratom do Českej republiky by bola maloletá vystavená neznesiteľnej situácii a zásahu do jej práv na nezasahovanie do súkromného života, rodiny a domova, práva nebyť dočasne alebo trvalo zbavené svojho rodinného prostredia (čl. 16 Dohovoru o právach dieťaťa). Namietala, že súd prvej inštancie v rozpore s § 43 ods. 1 Zákona o rodine, § 38 ods. 1 a 2 CMP, čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa, odňal právo maloletej sa k veci vyjadriť, resp. nepovažoval za dôvodné zisťovať jej názor a nesprávne sa vysporiadal s posúdením, či v danom prípade je alebo nie je vhodné prihliadať na vôľu maloletej, ktorá podľa jej názoru dokáže formulovať svoje vlastné názory (čoho dôkazom je aj jej odpoveď pri pohovore s kolíznou opatrovníčkou, že chce žiť s matkou v F.).

11. Otec prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne vo vyjadrení k odvolaniu matky, navrhol uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že odvolanie matky ako aj jej vyjadrenia sú súborom klamstiev a prekrúcaných faktov, v snahe vytvoriť príbeh, ktorý vznikol účelovo po jej presťahovaní maloletej na Slovensko bez jeho súhlasu. Plne sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý správne vyhodnotil otázku obvyklého pobytu maloletej s poukazom na zistenie, že maloletá v D. navštevovala od 9/2021 materskú školu (MŠ M. / potvrdenie zo dňa 15.02.2023), od 30.04.2019 bola evidovaná u pediatra (klinika I. C.) u ktorého absolvovala všetky povinné a pravidelné kontroly a očkovania, mala zdravotné poistenie, vytvorenia sociálnych vzťahov všetkých členov rodiny (fotodokumentácia), normálneho a prirodzeného života v Českej republike, vrátane kúpy pozemku a tvorbu projektu na výstavbu rodinného domu za účelom budúceho bývania rodiny, vydanie neodkladného opatrenia o uložení zákazu matke vycestovať z Českej republiky príslušným českým súdom, prebiehajúce konanie pred českým súdom o maloletej (začatom na jeho návrh zo dňa 13.01.2023) a právoplatné zamietnutie námietok matky o nedostatku právomoci českých súdov. Nesporným faktom je, že matka jeho súhlas a ani českého súdu s trvalým presťahovaním na územie Slovenska nemala. Spochybnil argumentáciu matky, že maloletá žila iba na Slovensku, kde nemala pediatra, nenavštevovala materskú školu. Naopak bolo preukázané, že matka trávila OČR v Českej republike aj po odsťahovaní sa z jeho domácnosti, bola zamestnaná v Českej republike, pracovala aj na „home office“ v Českej republike (matkou zakladaná správa z 17.04.2023, kedy sa mu sťažuje, že ju maloletá vyrušuje pri práci počas choroby maloletej). Poukázal na presný rozpis dní, ktoré sa maloletá nachádzala na území Českej republiky a kedy na Slovensku, rovnako aj dochádzku v materskej škole maloletej v Českej republike, z čoho je zrejmé, že maloletá riadne žila iba v Českej republike, trávila tam svoj bežný život a na Slovensko chodievala na návštevy a dovolenky. Uviedol, že v Českej republike žije 22 rokov a akékoľvek tvrdenia matky o dočasnosti jeho zamestnania a jeho sťahovania sú vymyslené. Matka od začiatku ich vzťahu vedela, že dlhodobo žije v Českej republike a po ich zoznámení v Českej republike sa k nemu sama nastahovala. V Českej republike mala registrovaný pobyt, živnostenské oprávnenie, platila zdravotné a sociálne poistenie, prihlásila sa na súkromnú zdravotnú starostlivosť Program H-Plus, pred narodením maloletej chodila na gynekologickú starostlivosť a predpôrodnú prípravu do GynMedico, neskôr po narodení maloletej poberala materskú a následne rodičovskú, ktorých poberanie sa podmieňuje zotrvaním na území Českej republiky. Už pred narodením maloletej žila na území Českej republiky približne 3 roky v D. u neho v byte A. C. XXXX/XX, okrem kompletného zázemia tu mala aj sociálne väzby a kamarátov, či už z okolia ich susedskej komunity, alebo chodila na „babský program“, neskôr mala trvalé zamestnanie. O D. sa veľakrát vyjadrovala ako o svojom domove, o čom svedčia súdu predložené správy od matky. Matka s ním plánovala v Českej republike stavať rodinný dom na pozemku v R., ktorý sama vybrala, vydražila v dražbe dňa 29.03.2021 a s projektom, ktorý bol vypracovaný podľa jej predstáv. Nie je pravdivé tvrdenie matky, že čas v D. väčšinou trávili osamote (dôkazy o sociálnom živote matky a maloletej v Českej republike). Na Slovensku nikdy domácnosť nezriaďovali, nežili tu, nemali svoje veci. Počas pobytov na Slovensku pobývali v domácnostiach rodinných príslušníkov a v jeho investičných bytoch, podľa ich aktuálnej voľnosti. Preukázal, že rodina nemohla bývať v rodinnom dome na M. Q. a ani v byte v J.. Namietal tvrdenie o jeho podriaďovaní sa iba zamestnaniu, keď s maloletou trávil cca 10-15 dní do mesiaca sám a väčšinou si na tento čas bral voľno. Od matky nevyžadoval aby mu robila servis, sám ju nabádal, aby začala niečo robiť nakoľko už maloletá bola v škôlke. Dôvod nástupu maloletej do škôlky

matka odôvodňuje, aby sa mohla osamostatniť. Uviedol, že maloletá nastúpila do škôlky z dôvodu, že matku čas strávený s maloletou ne bavil a podľa jej slov nenapíňal. Z tohto dôvodu od útleho veku maloletej platil pestúnku a následne škôlku. Škôlku vyberala primárne matka (on chcel viac prírodnú škôlku), napokon súhlasil s výberom matky. Vôbec nejde o to, že by nechcel, aby maloletá hovorila česky, keď deti boli české, učiteľky hovorili česky a maloletá prichádzala s češtinou bežne do styku. Skutočnosť, že si vybrali cudzojazyčnú materskú školu neznemená, že nechcel maloletú začleniť do prostredia v Českej republike, ale obaja chceli aby sa maloletá učila cudzie jazyky. Matka stále dookola opakuje aj skutočnosti, ktoré ním boli vyvrátené v prvostupňovom konaní dôkazmi a to napríklad pôvod tabuľky pravidiel spoločného fungovania, ktorej autorom je matka. Nie je pravdivé tvrdenie matky, že maloletá počas doby keď bola chorá trávila čas na Slovensku, keď maloletú v čase choroby neprevádzali. Vždy bola vyšetovaná v Českej republike v súkromnom zdravotníckom zariadení I. C. a čas trávila doma v jeho bydlisku počas spoločného spoluzitia rodičov a neskôr v bydlisku matky po jej odsťahovaní sa. Maloletá má na území Českej republiky otca, českému jazyku rozumie a čiastočne ho aj ovláda, aktuálne ale žije maloletá pol roka izolovaná od Českej republiky. Namietal tvrdenie, že maloletá nebola na jeho žiadosť socializovaná v Českej republike, kde má kamarátov, krúžky, chodila na ihriská a do škôlky. Oslavy narodeniny sa konali vždy na území Českej republiky a nie ako tvrdí matka, že vždy na Slovensku. Matka na súdnom pojednávaní pred českým súdom dňa 06.06.2023 uviedla, že maloletá českému jazyku rozumie a že nebolo jasné kde budú bývať či v D. alebo v F., rovnako spomenula aj kúpu nehnuteľnosti, z čoho je zrejme nepravdivosť jej tvrdenie, že žila celý čas na Slovensku. Namietal tvrdenie, že by si pre maloletú nevedel zariadiť čas, keď s matkou mali zdieľaný kalendár vytvorený na mediácii, ktorý matka po premiestnení maloletej na Slovensko prestala rešpektovať a maloletú mu na styk odovzdať. Poukázal na frekvenciu a spôsob jeho stykov s maloletou po odchode matky s maloletou na Slovensko. Uviedol, že matka jeho stretnutia s maloletou limituje, komunikácia s matkou nad rámec určeného styku je komplikovaná. Zdôraznil, že sa maloletej celý jej život príkladne venoval, na Slovensko ako rodina cestovali raz mesačne. K matkou v jej odvolaní uvádzanému testu proporcionality uviedol, že daná pasáž obsahuje výlučne tvrdenia matky a žiadny test proporcionality z nej nie je zrejmy. Každopádne k určitému diskomfortu dieťaťa sa vyjadril už ÚS SR aj NS SR v súdom prvej inštancii označených rozhodnutiach. Prvoinštančný súd zisťoval názor maloletej primerane a súladne s judikatúrou ESLP ako aj slovenských súdov a to prostredníctvom kolízneho opatrovníka.

12. Matka sa vo vyjadrení k vyjadreniu otca v celom rozsahu pridŕžavala všetkých skutočností a písomných vyjadrení v danej veci. Zopakovala, že obvyklým pobytom maloletej je Slovenská republika, ktorej sú všetci štátnymi občanmi s evidenciou trvalého pobytu, maloletá na území Českej republiky nemá okrem otca žiadnu rodinu a otec tam nemá žiadne rodinné väzby. Tvrdila, že otca po narodení maloletej v D. navštevovala iba z dôvodu, že by ju mohol „odstrihnúť“ od financií. Pokiaľ otec poukazuje na jej aktivity pri kúpe pozemku a tvorby projektu na výstavbu rodinného domu za účelom budúceho bývania rodiny uviedla, že otec pre rodinu kúpil aj byt v J. D. v F., ktorý bol vybavený a aj obývaný pre potreby rodiny, kde v roku 2021 a 2022 umiestnil vianočný stromček a s maloletou tam trávili spoločný čas (komunikácia rodičov preukazujúca bývanie v F. v J. D.). Tvrdila, že pozemok na stavbu rodinného domu vyberal otec a ona ho iba z dôvodu jeho zaneprázdnenosti vydražila. Skutočnosť, že sa s maloletou od jej narodenia zdržiavala takmer celý čas v F. preukazovala fotografiami. Uviedla, že maloletá strávila napr. v 11/2021 iba 9 dní v Čechách a 21 dní na Slovensku, v 7/2022 23 dní v F. (od 1.7.2022 do 10.7.2022, od 16.7.2022 do 24.7.2022, od 28.7.2022 do 31.7.2022), v 8/2022 16 dní v F. (od 4.8.2022 do 7.8.2022, od 11.8.2022 do 21.8.2022), v 9/2022 8 dní v F. (od 15.9.2022 do 18.9.2022, od 27.9.2022 do 30.9.2022), v 10/2022 12 dní v F. (od 1.10.2022 do 2.10.2022, od 7.10.2022 do 16.10.2022), v 11/2022 17 dní v F. (od 11.11.2022 do 20.11.2022, od 24.11.2022 do 30.11.2022) a v 12/2022 22 dní v F. (od 1.12.2022 do 8.12.2022, od 18.12.2022 do 31.12.2022). Skutočnosť, že rodičia spolu nikdy v spoločnej domácnosti v Českej republike nežili, preukazuje podľa nej komunikácia otca zo dňa 15.04.2022. Poukázala na komunikáciu s otcom zo dňa 26.09.2021, ktorá má preukazovať že otec mal na maloletú minimum času. Nepravdivé je tvrdenie otca, že maloletá netrávila čas chorá na Slovensku a poukázala na komunikáciu s otcom zo dňa 27.10.2021, že maloletá podstúpila vyšetrenie aj na Slovensku (kedy ju vyšetřil starý otec maloletej), a preukazuje to aj potvrdenie o vyšetření maloletej v Univerzitnej nemocnici v Bratislave zo dňa 16.2.2023, dňa 13.2.2023, dňa 4.11.2021, dňa 28.10.2021, dňa 11.8.2021 a dňa 13.6.2019.

13. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky zdôraznil, že štátne občianstvo nesúvisí s posúdením obvyklého pobytu maloletej. Zotrval na svojej právnej a skutkovej argumentácii. V konaní fotkami, whatsapp komunikáciou, vyjadrovaním sa matky o D. a jeho byte ako domove, návštevou škôlky maloletou preukázal že maloletá žila v D., kde matka mala sociálne väzby a kontakty. Nepravdivé je

tvrdenie matky o jeho pobyte a živote v Českej republike, kde aj jeho rodina má dlhodobé vzťahy, z D. pochádzala jeho stará mama, žije tu časť rodiny vrátane oboch jeho bratrancov s rodinami. V Čechách vlastní niekoľko nehnuteľností a vždy tam plánoval žiť natrvalo o čom matka veľmi dobre vedela už na začiatku vzťahu. Matka dookola opakuje vymyslenú teóriu o jej návštevách v D. a pridáva, že ju mal finančne vydierať. Bolo preukázané, že matka žila s maloletou v D. so všetkým čo k tomu prislúcha. Nijaké finančné vydieranie sa neuskutočnilo, matka o tom nikdy nehovorila (ani na súde) a toto nikdy nepodporila dôkazmi. Bola to však práve matka, ktorá od neho neustále vyžadovala finančné plnenia a vydierala ho (komunikácia rodičov ohľadom požiadavky matky na darovanie bytu od neho za dieťa). Byt v J. D. L. F. nikdy nebol vybavený pre účely rodiny, čo dokladal dôkazmi. Dňa 03.10.2022 bol prenajatý (nájomná zmluva), pre neustále poruchy sa opakovane opravoval a následne bol znovu prenajatý (potvrdenie o odstraňovaných nedostatkoch, odstránené dňa 10.08.2022). Matka zavádza, že maloletá strávila viac času na Slovensku a ako príklad uvádza letné mesiace roku 2022, kedy rodičia trávili letnú dovolenku. Výpočet dní uvedený matkou je aj tak nesprávny – v auguste 2022 sa jednalo o 9 dní na Slovensku a 22 dní v Českej republike, v septembri 2022 sa jednalo o 24 dní v Českej republike a 6 dní na Slovensku, v októbri 2022 sa jednalo o 24 dní Českej republike a 6 dní na Slovensku, atď., čo vyplýva z predloženej dochádzky maloletej v pražskej škôlke a miesta vyhotovenia fotografií. Uviedol, že matka nepredkladá ich kompletnú konverzáciu, ale len časti vytrhnuté z kontextu a to čo sa jej hodí, preto predložil jej kompletné znenia. Matka vo svojom vyjadrení poukazuje na nekompletnú konverzáciu ohľadom toho, že v spoločnej domácnosti v D. s ním nikdy nežila, avšak z celej konverzácie vyplýva, že sa opakovane vyjadruje, že spoločnú domácnosť v jeho byte v D. rodina mala (komunikácia rodičov zo dňa 15.04.2022). Matka pozemok nedražila z toho dôvodu, že bol v práci, ale z dôvodu, že sa na tom tak spoločne dohodli a v ten deň bol u lekára (potvrdenie o vyšetrení u lekára). S maloletou trávil cca 10-15 dní sám do mesiaca (spoločné fotografie zo spoločných aktivít a komunikácia pozitívnych komentárov matky na jeho starostlivosť napr. aj v časovej osi, kde z komunikácie rodičov je jasne vidieť ako často trávil s maloletou čas osamote). Je z nej jasne vidieť, že mal záujem sa o maloletú starať rovnocenne. Rovnako z komunikácie vyplýva, že napriek tomu, že on bol kvôli povinnostiam v F., matka s maloletou radšej zostala v D. (komunikácia rodičov zo dňa 26.09.2021). K matkou predloženej komunikácii o vyšetrení maloletej na Slovensku uviedol, že z nej vyplýva, že o vyšetrení nevedel a je prekvapený nakoľko maloletá vážne chorá nebola (rodičia boli s maloletou vonku, v reštaurácii, na ihrisku a pod.). Pred odchodom na návštevu starých rodičov dňa 27.10.2021 bola maloletá vyšetrená u svojej lekárky v D. a pokiaľ by bola vážne chorá, matka by ju na Slovensko neprevážala a nebrala von. Všetky vyšetrenia maloletej na Slovensku vykonával otec matky (screen z kliniky infektológie, kde je otec matky maloletej prednostom), čo dokazuje, že maloletá nemala na Slovensku svojho pediatra. To že maloletá bola sporadicky na Slovensku vyšetrená, nezakladá jej obvyklý pobyt (samotné lekárske správy preukazujú len vyšetrenia na infekty a nejde o pravidelné lekárske prehliadky, očkovania). Nie je pravdivé tvrdenie matky, že maloletá polovicu času strávila na Slovensku (predložil dôkazy ako aj časovú os za rok 2022). Nie je možné, aby maloletá prostredie, v ktorom s matkou teraz žije dôverne poznala, nakoľko matka bydliská stále mení, maloletej neposkytuje stabilitu prostredia, celkovo zmenila bydlisko už 4x (po tom, čo maloletú zobrala z domáceho prostredia jeho bytu, presťahovala ju do ňou prenajatého bytu v D., následne ju premiestnila na Slovensko k svojim rodičom a následne k svojmu novému partnerovi). V období po únose mu intenzívne až do vydania rozhodnutia súdu o styku bránila v styku s maloletou. Matka maloletej vždy dôrazne vysvetľuje, že to kde momentálne sú je jej domov a že v D. u svojho otca nie je doma. Uviedol, že maloletá s ním počas leta strávila v D. niekoľko dní, prostredie bytu, jej kamaráti, aktivity a miesta, na ktoré s ním chodila jej boli dôverne známe a sama sa na ne pýtala chodiť. Počas týchto bola šťastná a do F. sa nepýtala (o čom posielal matke fotografie), preto je nepravdivé tvrdenie matky o neznesiteľnej situácii pre maloletú.

14. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že sa pridrižiava svojho záverečného stanoviska a zhrnutia v konaní pred súdom prvej inštancie.

15. Odvolací súd preskúmal vec, pri ktorej nie je viazaný rozsahom ani dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP) neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

16. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 CMP, § 380 ods. 2 CSP).

18. Podľa § 123 ods.1,2 CMP v konaní o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní podľa osobitného predpisu alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, súd rozhoduje, či premiestnenie alebo zadržanie maloletého bolo neoprávnené a či je daný niektorý z dôvodov na nenariadenie návratu maloletého.

19. Podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodnoprávne záväzky.

20. Podľa čl. 1 Dohovoru cieľom tohto dohovoru je

a) zabezpečiť okamžitý návrat detí, ktoré boli neoprávnené premiestnené do niektorého zmluvného štátu alebo sú v ňom zadržované, a b) zabezpečiť, aby opatrovnícke práva a práva styku podľa právneho poriadku jedného zmluvného štátu sa účinne dodržiavali v ostatných zmluvných štátoch.

21. Podľa čl.3 Dohovoru premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa sa považuje za neoprávnené, ak

a) je porušením opatrovníckeho práva, ktoré nadobudla osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba buď spoločne, alebo samostatne podľa právneho poriadku štátu, na ktorého území malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, a

b) v čase jeho premiestnenia alebo zadržania sa toto právo aj skutočne vykonávalo buď spoločne, alebo samostatne, alebo by sa takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu či zadržaniu.

22. Opatrovnícke právo uvedené v písmene a) možno nadobudnúť najmä priamo zo zákona, alebo na základe rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu, alebo na základe dohody platnej podľa právneho poriadku tohto štátu.

23. Podľa čl. 4 Dohovoru, Dohovor sa použije na dieťa, ktoré malo obvyklý pobyt na území zmluvného štátu bezprostredne pred porušením opatrovníckeho práva alebo práva styku. Použitie dohovoru sa skončí, keď dieťa dosiahlo vek 16 rokov.

24. Podľa čl. 12 Dohovoru, ak bolo dieťa neoprávnené premiestnené alebo zadržané podľa článku 3 a v deň začatia konania pred justičným alebo správnym orgánom zmluvného štátu, v ktorom sa dieťa nachádza, neuplynula odo dňa neoprávneného premiestnenia alebo zadržania lehota jedného roka, nariadi príslušný orgán okamžite návrat dieťaťa.

25. Justičný alebo správny orgán nariadi návrat dieťaťa, aj keď sa konanie začalo po uplynutí lehoty jedného roka uvedenej v predchádzajúcom odseku, okrem prípadu, že sa preukáže, že dieťa sa už zžilo s novým prostredím.

26. Podľa čl. 13 Dohovoru, bez ohľadu na ustanovenie predchádzajúceho článku justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu nemusí nariadiť návrat dieťaťa, ak osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá nesúhlasí s jeho vrátením, preukáže, že

a) osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá mala dieťa v osobnej starostlivosti, v čase premiestnenia alebo zadržania opatrovnícke právo skutočne nevykonávala alebo že súhlasila, či následne sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, alebo

b) existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie.

27. Justičný alebo správny orgán môže odmietnuť nariadiť návrat dieťaťa aj vtedy, ak zistí, že dieťa nesúhlasí s návratom, a ak dosiahlo vek a stupeň vyzretosti, v ktorom je vhodné zohľadniť jeho názory. Pri hodnotení okolností uvedených v tomto článku justičné a správne orgány vezmú do úvahy informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

28. Podľa čl. 14 Dohovoru pri hodnotení, či došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu podľa článku 3, môžu justičné alebo správne orgány dožiadaného štátu bezprostredne prihladiť na právny poriadok štátu obvyklého pobytu dieťaťa, ako aj na súdne alebo správne rozhodnutia bez ohľadu na to, či boli v štáte obvyklého pobytu formálne uznané alebo nie, aj bez osobitného konania, ktorého účelom je dôkaz cudzieho práva alebo uznanie cudzieho rozhodnutia, ktoré by sa inak muselo uplatniť.

29. Podľa čl. 19 Dohovoru rozhodnutie podľa tohto dohovoru o návrate dieťaťa nemožno považovať za rozhodnutie o určení opatrovníckeho práva.

30. Podľa čl. 2 bod 9 Nariadenia rady (EÚ) č. 2019/1111 z 25.06.2019, pojem opatrovnícke právo zahŕňa práva a povinnosti súvisiace s osobnou starostlivosťou dieťaťa, najmä právo určiť miesto obvyklého pobytu dieťaťa.

31. Podľa čl. 2 bod 11 Nariadenia, pojem neoprávnené premiestnenie alebo zadržiavanie znamená premiestnenie alebo zadržiavanie dieťaťa, ak:

a/ je porušením opatrovníckeho práva nadobudnutého rozsudkom, zo zákona alebo dohodou, ktorá má právne účinky, podľa práva členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním;

b/ a za predpokladu, že v čase premiestnenia alebo zadržania sa toto opatrovnícke právo aj skutočne vykonávalo, buď spoločne alebo samostatne, alebo by sa bolo takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu alebo zadržaniu. Opatrovnícke právo sa považuje za vykonávané spoločne, ak na základe rozsudku alebo zo zákona jeden nositeľ rodičovských práv a povinností nemôže rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa bez súhlasu druhého nositeľa rodičovských práv a povinností. V zmysle Nariadenia, pojem opatrovnícke právo zahŕňa práva a povinnosti súvisiace s osobnou starostlivosťou o dieťa, najmä právo určiť miesto obvyklého pobytu dieťaťa.

32. Podľa čl. 11 bod 4 Nariadenia súd nemôže odmietnuť návrat dieťaťa podľa článku 13 písm. b) Haagskeho dohovoru, ak sa preukáže že sa vykonali primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate.

33. Podľa čl. 27 bod 3 Nariadenia, ak súd zvažuje, že odmietne návrat dieťaťa výlučne na základe článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980, nesmie odmietnuť návrat dieťaťa, ak účastník žiadajúci návrat dieťaťa dostatočne preukáže súdu alebo ak sa súd inak presvedčí, že boli prijaté primerané opatrenia na ochranu dieťaťa po jeho návrate.

34. Podľa § 387 ods.2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

35. Keďže predmetom konania v danej veci je návrh otca na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu, súd prvej inštancie správne postupoval v zmysle právneho predpisu záväzného pre Slovenskú republiku, t.j. Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosoch detí, ktorý v spojení čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má prednosť pred vnútroštátnymi predpismi, čo znamená, že súdy sa nimi musia riadiť a rozhodovať v súlade s nimi. Cieľ Dohovoru vyjadrený v čl. 1 je záväzný pre všetky štáty, ktoré k Dohovoru pristúpili, pričom postup orgánov štátu, t.j. postup, ako zabezpečiť účel Dohovoru už Dohovor ponecháva na vnútroštátnu právnu úpravu jednotlivých zmluvných štátov. V právnom poriadku Slovenskej republiky ide o procesný kódex - Civilný mimosporový poriadok, ktorý osobitne upravuje dokazovanie a podmienky konania o návrat maloletého do cudziny pri jeho neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (oddiel VI.). Konanie o návrat maloletého do cudziny vo veci neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 123 a nasl. CMP) ako typ mimosporového konania, je teda reflexiou medzinárodného záväzku z Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí. Cieľom je zabezpečenie primárnej ochrany dieťaťa a jeho status quo, t.j. zabezpečiť okamžitý návrat dieťaťa, ktoré bolo neoprávnene premiestnené do iného zmluvného štátu alebo v ňom zadržované, aby o dieťati rozhodoval súd štátu jeho obvyklého pobytu, aby boli dodržiavané práva dieťaťa ne byť oddelené od svojich rodičov a premiestnené a zadržované proti jeho vôli, ako prevencia pred zneužitím získania priaznivejšieho rozhodnutia výberom rozhodného práva.

36. S poukazom na citované ustanovenia, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutočný stav sa odvolací súd v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi uvedenými v uznesení súdu prvej inštancie, v ktorom nariadil návrat maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu do Českej republiky a v ktorom dostatočne zodpovedal na otázky relevantného charakteru nastolené v konaní, ktoré matka čiastočne zopakovala v podanom odvolaní.

37. Rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje všetky zákonné náležitosti, súd prvej inštancie sa v ňom dostatočne vysporiadal s vymedzeným predmetom konania a jeho účelom, pričom v rámci neho skúmal výlučne aspekty relevantné pre rozhodnutie v návratovom konaní. Z rozhodnutia je možné vyvodiť, akými úvahami sa riadil pri prijatej úvahe o skutočnostiach majúcich podstatný význam pri posúdení aká je krajina obvyklého pobytu maloletej, či otec nadobudol a skutočne vykonával opatrovnícke právo k maloletej, či bolo v danom prípade premiestnenie alebo zadržanie maloletej neoprávnené, a či je daný niektorý z dôvodov na nenariadenie návratu podľa čl. 13 písm. b/ Dohovoru. Prijatá úvaha súdu prvej inštancie k uvedeným podstatným skutočnostiam nevykazuje svojvoľnosť, extrémny nesúlad prijatých právnych záverov s vykonaným dokazovaním a nejedná sa ani o interpretačný exces.

38. S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažuje za potrebné dôvody v napadnutom prvoinštančnom rozhodnutí už vyslovené opakovať (§ 387 ods.2 CSP) a len v záujme doplnenia dôvodov a vysporiadania sa s odvolacími námietkami matky dopĺňa nasledovné.

39. Súdu prvej inštancie prisvedčuje v tom, že v rámci návratového konania súd rozhoduje výlučne o tom, či bude dieťa navrátené do miesta obvyklého pobytu alebo nie, v tomto konaní súd nerozhoduje o starostlivosti, výchove, výžive dieťaťa ani o styku rodičov s dieťaťom. Cieľom konania o návrat je preložiť toto dieťa do prostredia, ktoré mu je najznámejšie, a tým obnoviť kontinuitu jeho životných podmienok a podmienok rozvoja (rozsudok Súdneho dvora z 08.06.2017, OL, C-111/17, EU:C:2017:436, bod 61). V prípade, že súd ustáli, že došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu maloletého dieťaťa a návrh na návrat je podaný do jedného roku od neoprávneného premiestnenia alebo zadržania, musí súd nariadiť návrat maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu. Túto povinnosť nemá iba v prípade, ak je daná niektorá z výnimiek uvedených v čl. 13 Dohovoru, ktoré je nutné v zmysle Dohovoru vykladať reštriktívne a mať pri jeho aplikácii na zreteli, že vo svojej podstate ide proti hlavným cieľom Dohovoru. Vychádzajúc zo znenia čl. 19 Dohovoru, má návratové konanie charakter predbežného konania, v ktorom je zisťovaný konflikt s jurisdikciou a má v ňom byť s konečnou platnosťou zodpovedaná otázka jurisdikcie nad maloletým dieťaťom. V tomto konaní preto súd nehodnotí výchovné schopnosti rodičov, ich osobné, zárobokové a majetkové pomery, rozsah, v akom sú schopní zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa a saturovať jeho potreby či záujmy, ale výlučne skutočnosti rozhodné z hľadiska výkladu príslušných hmotnoprávných ustanovení Dohovoru. Cieľom konania o návrat upraveného Dohovorom a Nariadením je, aby jeden z rodičov nemohol posilniť svoje postavenie, pokiaľ ide o opatrovnícke právo k dieťaťu tak, že sa svojím protiprávnym konaním vymaní z právomoci súdov, ktoré sú príslušné podľa pravidiel stanovených najmä citovaným nariadením rozhodovať o rodičovských právach a povinnostiach k tomuto dieťaťu (rozsudok Súdneho dvora z 02. 08. 2021, A., C-262/21 PPU, EU:C:2021:640, bod 47).

40. K matkou namietanej spornosti obvyklého pobytu maloletej pred jej premiestnením odvolací súd udáva, že pojem „obvyklý pobyt“ sa v zásade vyznačuje dvomi prvkami, a to jednak vôľou dotknutej osoby zriadiť zvyčajné centrum svojich záujmov na určenom mieste a jednak prítomnosťou, ktorá predstavuje dostatočný stupeň stability na území dotknutého členského štátu (rozsudok Súdneho dvora z 25.11.2021, IB, C-289/20, EU:C:2021:955, bod 57). Súdny dvor považuje sociálne a rodinné prostredie rodičov dieťaťa za základné kritérium určenia miesta obvyklého pobytu tohto dieťaťa. V prípade, že je dieťa v nízkom veku, jeho prostredie je v podstate rodina, ktorá je determinovaná referenčnou osobou alebo osobami, s ktorými žije, ktoré ho naozaj opatrujú a starajú sa o neho, s ktorými dieťa zdieľa nevyhnutne sociálne a rodinné prostredie. V dôsledku toho treba zohľadniť najmä jednak dĺžku, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu tohto rodiča (rodičov) na území členského štátu a jednak geografické a rodinné korene, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré tento rodič (rodičia) a dieťa udržiavajú (porov. rozsudok z 22. 12. 2010, Mercredi, C-497/10 PPU, EU:C:2010:829, body 54 až 56).

41. Nemožno prisvedčiť odvolacej námietke matky o nedôslednom zaobraní sa otázkou obvyklého pobytu maloletej súdom prvej inštancie a nedostatočnom odôvodnení jeho písomného vyhotovenia rozhodnutia. Vychádzajúc z jeho obsahu je možné konštatovať, že ustálenie obvyklého pobytu maloletej

v Českej republike súdom prvej inštancie nie je založené len na tom, že matka ho v priebehu konania nedokázala spochybniť, ale i na skutkových zisteniach vyplývajúcich z riadne vykonaného dokazovania v súlade s § 123 ods. 2 CMP.

42. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie v otázke ustálenie miesta obvyklého pobytu maloletej v Českej republike, z hľadiska jeho účelu a charakteru sa odvolací súd zhoduje so súdom prvej inštancie, že v Českej republike maloletá na základe rozhodnutia oboch rodičov bezprostredne po svojom narodení žila a kde si rodičia, ako partneri bez uzavretia manželstva, založili centrum svojho rodinného života (vybudované rodinné zázemie v podobe bývania, ako aj pracovných aktivít), v spoločnej domácnosti v byte otca na adrese A. C. XXXX/XX, D. X, kde bola matka (ešte pred narodením maloletej) a neskôr aj maloletá prihlásená k pobytu. Je nesporné, že maloletá sa bezprostredne po narodení (narodila sa v F.) zdržiavala a vyrastala v Českej republike, v D., kde sa matka s maloletou po pôrode vrátila do spoločnej domácnosti, v ktorej žila s otcom aj pred narodením maloletej a počas niekoľkoročného vzťahu s otcom. Matka mala v D. registrovaný pobyt, živnostenské oprávnenie, zdravotné a sociálne poistenie, registrovanú súkromnú zdravotnú starostlivosť, poberala materskú a rodičovskú. O rozhodnutí rodičov založiť obvyklý pobyt maloletej v Českej republike svedčí potvrdenie, že maloletá bola v D. bezprostredne po narodení prihlásená dňa 30.04.2019 do dispenzára pediatričky C. I. D., I. C., J. J., N. D. XX, D., u ktorej absolvovala povinné detské očkovania a pravidelne ju navštevovala až do jej premiestnenia matkou na Slovensko. Maloletá bola od septembra 2021 (počas trvania rodičovskej dovolenky matky) prihlásená na základe dohody rodičov do predškolských zariadení v D. (so zmenou predškolského zariadenia v novembri 2022), ktoré kontinuálne navštevovala až do jej premiestnenia matkou na Slovensko. V prospech argumentácie otca o existencii obvyklého pobytu maloletej v Českej republike a skutočnosti, že matka v Českej republike s maloletou žila, svedčí aj okolnosť, že matka počas materskej dovolenky poberala sociálne dávky v Českej republike (materskú a rodičovskú) a vo februári 2022 sa v D. zamestnala s miestom výkonu práce v Českej republike (bez ohľadu na okolnosť, že neskôr mala možnosť pracovať aj zo Slovenska, prostredníctvom slovenskej pobočky začala pracovať až po jej odchode na Slovensko). Tieto v konaní otcom preukázané skutkové okolnosti (teda aj spôsob starostlivosti rodičov o maloletú) vyvracajú matkou tvrdenú obranu, že s maloletou žila výlučne na Slovensku a do D. chodila iba za účelom zabezpečenia návštev maloletej u otca. Na existencii a trvaní obvyklého pobytu maloletej v Českej republike nič nemení okolnosť, že maloletá navštevovala s rodičmi svojich príbuzných zo strany oboch rodičov na Slovensku, ako aj okolnosť rozchodu rodičov v septembri 2022, kedy sa matka s maloletou presťahovala do prenajatého bytu v blízkosti posledného spoločného bydliska rodičov v D., maloletá v D. naďalej navštevovala predškolské zariadenie a otec sa s maloletou stretával podľa rodičmi dohodnutého harmonogramu. Uvedený stav trval až do odchodu matky s maloletou na Slovensko dňa 17.01.2023, ktorému predchádzal vyslovený nesúhlas otca s takýmto konaním matky (matke adresovaný už v novembri 2022). Bez rozporu zostáva fakt, že matka žila s otcom v partnerskom zväzku v D. už pred narodením maloletej (minimálne 3 roky), v Českej republike pracovala, mala registrovaný pobyt, živnosť a tiež absolvovala tehotenskú lekársku starostlivosť. Spôsob života otca, jeho rodinné a pracovné zázemie, ako aj majetkové pomery poznala. Preto matkou opakované tvrdenia o dočasnom charaktere pobytu otca, jej a maloletej v Českej republike nemožno považovať za relevantné. V priamom rozpore sú tvrdenia matky, keď na jednej strane odôvodňuje svoju prítomnosť s maloletou v domácnosti otca v D. z dôvodu nedostatku príjmu počas rodičovskej dovolenky, a súčasne používa tvrdenia, že od narodenia maloletej žila s maloletou výlučne na Slovensku, pričom existenciu takejto svojej domácnosti nešpecifikuje, prípadne udáva že sa zdržiavala u svojich rodičov. Jej tvrdenia, že by si s otcom založili spoločnú domácnosť na Slovensku, v ktorej spoločne žili, z matkou predložených dôkazov (komunikácia rodičov, fotografie investičného bytu otca) nevyplývajú a tieto otec predložením listinných dôkazov týkajúcich sa vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam dostatočne spochybnil. Pokiaľ matka poukazuje na vlastníctvo otca k nehnuteľnostiam (bytom) v F., ani z jedeného matkou predloženého dôkazu (ide iba o fotografie) nevyplýva, že by rodina mala založenú spoločnú domácnosť v niektorom z nich. Tvrdenie matky, že v roku 2021 a 2022 otec vo svojom byte v J. D. L. F. umiestnil vianočný stromček a s maloletou tam trávili spoločný čas, nespochybňujú ustálenie obvyklého pobytu maloletej súdom, keď je zrejmé, že rodičia na Slovensku trávili dovolenky, prípadne navštevovali príbuzných počas sviatkov. Práve naopak, otec svojou argumentáciou a predloženými dôkazmi (zmluva o prenájme predmetného bytu, opravy, komunikáciou rodičov) tieto argumenty matky dostatočne vyvrátil. Rovnako zo žiadnych dôkazov matky nevyplýva, že by mala v F. svoju domácnosť, kde mala výlučne osobne zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú, ktorá bola v evidencii pediatria iba v D.. V tomto kontexte

je priamo v rozpore s tvrdením matky (že žila s maloletou iba na Slovensku) okolnosť, že maloletá navštevovala predškolské zariadenia v D. a matka sa v D. počas materskej dovolenky zamestnala. Otec v konaní predložil dostatok dôkazov preukazujúcich spoločný rodinný život s matkou v D., ich spoločné plány do budúcnosti ako rodiny, ako aj výkon osobnej starostlivosti rodičov o maloletú v D. a to aj po rozchode rodičov. Matka svoje tvrdenia o tom, že sa maloletá po narodení výlučne zdržiavala na Slovensku nepreukázala. Pokiaľ matka odkazuje na ňu predložené fotografie, tieto vo všeobecnosti iba zachytávajú bežný život rodiny, tiež pobyty maloletej na Slovensku, čo otec nespochybnil. Na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie nemalo vplyv ani iba tvrdenie matky o tom, že maloletá nebola etablovaná do prostredia v D. a že ona sama D. nepovažovala za domov kde má rodina žiť, keď s poukazom na všetky preukázané relevantné skutkové okolnosti je bez pochyb zrejme, že maloletá žila so svojim otcom v jednej domácnosti, a otec osobnú starostlivosť o ňu vykonával aj po rozchode rodičov, s otcom mala maloletá vybudované prirodzené citové väzby (tieto napokon neboli spochybnené ani matkou a vyplývajú aj zo samotnej elektronickej konverzácie rodičov predloženej súdu).

43. Spôsob života rodičov v spoločnej domácnosti v D. po narodení maloletej v rokoch 2019 až 2022, kedy otec pracoval a matka doma zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletú (maloletá mala v D. opatrovatelku a od 9/2021 materskú školu), nemá žiadny vplyv na správnosť posúdenia matkou namietaného obvyklého pobytu maloletej. Ide o bežný spôsob života rodiny s maloletým dieťaťom vo veku do 3 rokov, keď jeden z rodičov zabezpečuje celodennú starostlivosť a druhý finančný príjem rodiny. Ako matka uvádza, po ukončení materskej dovolenky sa potrebovala osamostatniť, čo učinila tak, že sa v 2/2022 zamestnala v D. a nie na Slovensku, kde podľa jej tvrdení mala s maloletou žiť. Rovnako odvolací súd nezohľadnil tvrdenia matky o type materskej školy v D. či to, že vyučovanie prebiehalo v cudzom jazyku, čo nijako nespochybňuje skutkové okolnosti na ktorých súd prvej inštancie založil závery o obvyklom pobyte maloletej. Pokiaľ by maloletá s matkou žila v rozhodnom období na Slovensku, zrejme by ju matka (alebo obaja rodičia) prihlásili do materskej školy v F. a nie v D., ktorú maloletá navštevovala kontinuálne od 9/2021 až do jej premiestnenia matkou na Slovensko. Maloletá pritom začala navštevovať materskú školu v D. počas rodičovskej dovolenky matky, kedy matka ešte nebola zamestnaná, čo v ďalšom nesvedčí tvrdeniu matky, že s maloletou žila výlučne na Slovensku. Neopodstatnená je aj námietka matky o tom, že maloletá vo svojom útlom veku plynule nekomunikuje v českom jazyku. Ďalšou skutkovou okolnosťou vyvracajúcou tvrdenia matky, ktorými spochybňuje obvyklý pobyt maloletej v Českej republike je skutočnosť, že po rozchode rodičov a jej odchodu z bydliska otca v 9/2022, si v D. v blízkosti prenajala byt, v ktorom sa s maloletou zdržiavala až do svojho odchodu na Slovensko v 1/2023. Skutočnosť, že maloletá má podľa názoru matky do budúcnosti zabezpečené vhodnejšie podmienky na svoj vývoj na území Slovenskej republiky, ako aj skutočnosť, že na území Slovenskej republiky má maloletá ďalšiu rodinu zo strany oboch rodičov, či okolnosť, že tu po odchode z Českej republiky navštevuje materskú školu, rovnako nemajú vplyv na vyvrátenie úvahy, že rodičmi založený obvyklý pobyt maloletej v Českej republike, by mohol byť na základe takýchto okolností zmenený. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že maloletá bola k pediatri v F. (C. R., poliklinika C. L. F.) a do materskej školy (MŠ C. L. F.) a to bez súhlasu otca, prihlásená až po jej premiestnení na Slovensko t.j. po 17.01.2023. Matkou predložená komunikácia s otcom zo dňa 15.04.2022, rovnako v nijakom smere nepreukazuje jej tvrdenie, že rodičia spolu nikdy v spoločnej domácnosti v Českej republike nežili. Existenciu obvyklého pobytu maloletej v Českej republike nemožno spochybníť ani matkou predloženými potvrdeniami N. A. L. F., z kliniky infektológie (kde pôsobí jej otec) zo dňa 4.11.2021, 28.10.2021, 11.8.2021 a dňa 13.6.2019, o vyšetrení maloletej, nakoľko je zrejme, že išlo o jednorazové vyšetrenia maloletej, mimo pravidelnej pediatrickej starostlivosti o maloletú. Napokon z týchto potvrdení ako aj z potvrdenia o ochorení matky zo dňa 20.03.2023 (predloženého za účelom odročenia pojednávania) vyplýva, že obe majú české zdravotné poistenie. Odvolací súd poukazuje aj na okolnosť, že matka po odchode s maloletou z Českej republiky začala s maloletou na Slovensku žiť v domácnosti svojho nového partnera (vyjadrenie matky v správe kolízneho opatrovníka zo dňa 31.03.2023), pritom z vyjadrení rodičov vyplýva, že tento nový vzťah nadviazala už v roku 2022, kedy začala otcovi komunikovať svoj zámer odstáť sa s maloletou na Slovensko.

44. Správnemu záveru súdu prvej inštancie o obvyklom pobyte maloletej na území Českej republiky napokon svedčí aj prebiehajúce konanie pred Obvodným súdom pre Prahu 7, vedenom pod sp.zn. 43Nc/502/2023, na ktorý sa otec dňa 13.01.2023 obrátil so svojimi návrhmi na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia na

vysslovenie zákazu matke odísť s maloletou z Českej republiky (uznesenie Obvodného súdu pre Prahu 7 č.k. 43Nc/502/2023-82 zo dňa 16.01.2023 v spojení s uznesením Mestského súdu v Prahe č.k. 39Co/62/2023-59 zo dňa 21.02.2023, ktorým neodkladným opatrením bola matke uložená povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletej bez písomného súhlasu otca alebo rozhodnutí súdu o nahradení súhlasu otca, mimo hraníc Českej republiky a to do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu v konaní vo veci samej o určení bydliska maloletej). Obvyklému pobytu maloletej v Českej republike svedčia aj rozhodnutia súdov českej republiky ktoré rozhodovali na návrh matky v spore o nedostatku medzinárodnej príslušnosti, keď uznesením Obvodného súdu pre Prahu 7 č.k. 43Nc/502/2023-82 zo dňa 10.03.2023, v spojení s uznesením Mestského súdu v Prahe č.k. 39Co/121/2023-105 zo dňa 21.04.2023, bola námietka matky zo dňa 31.01.2023 o nedostatku medzinárodnej príslušnosti Obvodného soudu pro Prahu 7 zamietnutá. V tomto smere je potrebné konštatovať, že súdy Českej republiky sa v rámci svojich rozhodnutí vysporiadali tak s otázkou obvyklého pobytu maloletej (a námietkami matky v tomto smere) ako aj právomocou konať vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Správne teda súd prvej inštancie zohľadnil, že jurisdikciu nad maloletou vo vzťahu k rozhodovaniu o opatrovnických právach vykonáva český súd a to v prebiehajúcom konaní, ktorého sa zúčastňujú obaja rodičia.

45. V danom posudzovanom prípade súd prvej inštancie správne vyhodnotil aj nadobudnutie a výkon opatrovnického práva obidvoma rodičmi. Táto otázka v konaní napokon sporná ani nebola. Po ustálení obvyklého pobytu maloletej a konštatovaní, že otec bol nositeľom opatrovnického práva k maloletej, ktoré aj vykonával, správne súd prvej inštancie postupoval, keď vyhodnocoval podmienky pobytu maloletej na území Slovenskej republiky od 17.01.2023 z pohľadu udelenia súhlasu otca. V rámci výkonu opatrovnických práv, vysťahovanie maloletého dieťaťa do inej krajiny, treba považovať za podstatnú vec súvisiacu s výkonom opatrovnických práv, čo znamená, že súhlas na vysťahovanie maloletého dieťaťa na územie iného štátu musia dať obaja rodičia. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že otec súhlas matke k vysťahovaniu maloletej z Českej republiky nedal a matka s takýmto súhlasom nedisponovala ani na základe rozhodnutia príslušného súdu. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie je nesporné, že matka počas prebiehajúceho konania vo veci maloletej vedeného na súde v Českej republike, dňa 17.01.2023 neoprávnene premiestnila maloletú na územie Slovenskej republiky a následne nerešpektovala právoplatné a vykonateľné uznesenie českých súdov o nariadení neodkladného opatrenia.

46. Za nedôvodné posúdil odvolací súd aj námietky matky podľa čl. 13 písm. b/ Dohovoru súdom prvej inštancie, ktorý podľa nej dostatočne nezohľadnil konkrétne okolnosti prípadu. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na riadne vysvetlenú úvahu súdu prvej inštancie obsiahnutú v ods. 31 – 32 odôvodnenia, týkajúcu sa aplikácie čl. 13 písm. b/ Dohovoru ako výnimky z Dohovoru, upravujúcu situáciu, kedy súd nemusí nariadiť návrat maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu, pri ktorej sa súd prvej inštancie oprel o judikatúru Ústavného súdu SR (uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 93/2018 zo dňa 28.02.2018), Najvyššieho súdu SR (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/176/2015 zo dňa 27.04.2015) a Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. vo veci G.N. proti Poľsku z 19.07.2016) a dospel k záveru, že v čase rozhodovania o návrhu otca, hrozba, vyžadujúca si zabezpečenie primeraných opatrení nebola zistená. Odvolací súd zdôrazňuje potrebu, v kontexte dôvodov rozhodnutia a námietok matky, nespúšťať zo zreteľa účel Dohovoru, ktorým je prioritne ochrana práv dieťaťa a jeho okamžitý návrat do krajiny obvyklého pobytu (teda do pôsobnosti jeho zákonného sudcu), ako aj ochrana práv toho z rodičov, ktorému sa neoprávneným premiestnením dieťaťa porušili jeho opatrovnické práva. Najlepším záujmom maloletého na účely návratového konania je teda vo všeobecnosti okamžité navrátenie dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu, ak tomu nebránia prekážky nariadenia návratu. Pri interpretácii a aplikácii čl. 13 písm. b/ Dohovoru je preto potrebné zohľadňovať účel Dohovoru a aplikovať ho ako výnimku z pravidla s prihliadnutím na mimoriadne okolnosti prípadu. Zdôrazňuje, že každá zmena sociálneho a kultúrneho prostredia pri návrate do inej krajiny (aj keď krajiny obvyklého pobytu dieťaťa) predstavuje určité riziko vzniku sociálnych a kultúrnych záťaží pre dieťa, avšak toto riziko je nevyhnutným a prirodzeným dôsledkom napätej situácie medzi rodičmi súvisiacej s neoprávneným premiestnením dieťaťa z vôle len jedného rodiča. Výklad pojmu „vážne nebezpečenstvo“ vystavenia duševnej či fyzickej ujme obsiahnutý v judikatúre Ústavného súdu SR (II. ÚS 282/2017, II. ÚS 445/2018, III. ÚS 93/2018) znamená, že formulácia čl. 13 písm. b/ Dohovoru pripúšťa nenariadiť návrat dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu len v prípade existencie vážneho nebezpečenstva (nie všeobecného, potenciálneho alebo prirodzene vyplývajúceho zo vzniknutej situácie v rodine), fyzickej alebo duševnej ujmy (relevantnej intenzity) alebo privedenia dieťaťa do neznesiteľnej situácie (majúcej

reálny potenciál ohroziť mravný vývoj dieťaťa alebo vystavujúca dieťa reálnemu strádaniu po stránke nedostatku pre život nevyhnutných predpokladov - strava, ošatenie, bývanie, vzdelania a pod.).

47. Odvolací súd prisvedčuje súdu prvej inštancie prisvedčuje, že v konaní neboli zistené žiadne eliminujúce dôvody návratu maloletej do štátu, na ktorého území mala svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením podľa čl. 13 písm. b/ Dohovoru , za ktoré nie je možné považovať prípadné odlúčenie maloletej od matky, ani zmena miesta pobytu maloletej a ani zvažovanie, kde bude maloletá spokojnejšia, alebo kde (podľa tvrdenia matky) má vytvorené lepšie podmienky. Bez pochybností pritom je, že Česká republika ako členská krajina Európskej únie, dokáže v prípade nevyhnutnej potreby maloletej zabezpečiť riadnu ochranu (či už prostredníctvom súdnych rozhodnutí, alebo opatrení orgánov sociálnoprávnej ochrany detí). Rodičovský konflikt sa nemá riešiť neoprávneným premiestnením maloletej iba na základe rozhodnutia jedného z rodičov (matky), ale prostredníctvom príslušných štátnych orgánov štátu jej obvyklého pobytu. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd v zhode s prvoinštančným súdom uzatvára, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (a ani rozhodovania odvolacieho súdu), nebola preukázaná existencia vážneho nebezpečenstva, že návrat maloletej do Českej republiky by maloletú vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ju inak priviedol do neznesiteľnej situácie, dôsledkom ktorého by vyvstala potreba zabezpečenia primeraných opatrení na zabezpečenie ochrany maloletej po jej návrate (§ 11 ods.4 Nariadenia). Každá zmena sociálneho a kultúrneho prostredia pri návrate predstavuje určité riziko vzniku sociálnych záťaží pre dieťa, avšak s týmto rizikom je potrebné objektívne počítať a táto nenapĺňa znaky článku 13 Dohovoru (uznesenie ÚS SR II. ÚS 445/2018-40 zo dňa 19.09.2018). Záverom odvolací súd konštatuje, že matka v odvolaní s poukazom na jej skutkové a právne argumenty v žiadnom smere vážnu ujmu, ktorá by maloletej mala hroziť nariadením jej návratu do Českej republiky ani nekonkretizovala.

48. Neobstojí ani argument matky, že súd prvej inštancie pochybil, keď v konaní v rozpore s § 43 ods. 1 Zákona o rodine, § 38 ods. 1 a 2 CMP, čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa, nepovažoval za dôvodné zisťovať názor maloletej. Odvolací súd dáva do pozornosti, že v zmysle čl. 11 ods. 2 Nariadenia, pre justičné orgány v konaní o návrat na základe uvedeného ustanovenia nevyplýva pri rozhodovaní povinnosť vziať názor dieťaťa do úvahy, ale len povinnosť justičného orgánu dieťa vypočuť, ak sa to s ohľadom na jeho vek alebo stupeň vyspelosti nejaví nevhodné. V danom prípade ide o dieťa pri ktorom možno ustáliť, že vo svojom veku (4 roky) nie je dostatočne rozumovo vyspelé na sformovanie svojho vlastného názoru do tej miery (aj proti vôli niektorého z rodičov), aby pochopila podstatu a význam návratového konania a následky svojej výpovede. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že pri veku maloletej nemožno rozumne predpokladať, že by maloletá bola schopná porozumieť zmyslu súdneho konania a vyjadriť sa k nemu a preto nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie zisťovať názor maloletej. Navyše za stavu, že maloletá bola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie na Slovensku bez otca, pod výlučným vplyvom matky už cca 4 mesiace, čo je z pohľadu veku maloletej a separácie od otca časové obdobie, ktoré môže mať podstatný vplyv na jej situačné vyjadrenia. Odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 75/96, podľa ktorého z obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nevyplýva pre všeobecné súdy ústavná povinnosť vykonať všetky dôkazy, ktoré označil účastník konania. Pokiaľ súd prvej inštancie pri zohľadnení útleho veku maloletej, ktorá po odlúčení od otca po neoprávnenom premiestnení nebola s otcom v intenzívnom a prirodzenom kontakte (o bránení otcovi v styku s maloletou zo strany matky po jej premiestnení na Slovensko svedčí aj potreba jeho úpravy neodkladným opatrením), pre ktorý nemožno vylúčiť negatívny dôsledok na objektívne vnímanie vzniknutej situácie maloletou, návrh na vykonanie takéhoto dôkazu zamietol, jeho postup je súladný s procesnou úpravou a nemá za následok porušenie práva účastníkov konania na spravodlivý proces.

49. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou matky o tom, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je v rozpore s najlepším záujmom maloletej a dáva matke do pozornosti, že spôsob aplikácie princípu najlepšieho záujmu dieťaťa v prípade jeho neoprávneného premiestnenia alebo zadržania by sa mal odlišovať od jeho uplatňovania v konaniach o opatrovníckych právach. Najlepším záujmom takéhoto dieťaťa je nebyť neoprávnené premiestnené, s čím súvisí povinnosť zmluvného štátu Haagskeho dohovoru zabezpečiť okamžitý návrat dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie plne korešponduje s najlepším záujmom maloletej, ktorej záujmom je ochrániť maloletú na medzinárodnej úrovni pred škodlivými účinkami jej neoprávneného premiestnenia a zabezpečiť jej bezpečný návrat do štátu jej obvyklého pobytu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v predmetnom konaní, v zmysle vykonaného dokazovania podľa

§ 123 CMP, zodpovedá dostatočnému preskúmaniu celkovej situácie v rodine po každej stránke, so zohľadnením zachovania najlepšieho záujmu maloletej a zachovania jej práv garantovaných Dohovorom o právach dieťaťa. Námietka matky, že návrat maloletej do Českej republiky má za následok v zmysle čl. 16 Dohovoru o právach dieťaťa porušenie jej práv na nezasahovanie do súkromného života, rodiny a domova, práva nebyť dočasne alebo trvalo zbavené svojho rodinného prostredia, je absolútne neopodstatnená, keď v konaní bolo jednoznačne preukázané, že k takémuto porušeniu práv maloletej došlo práve v dôsledku konania matky. Vzhľadom k vyššie uvedenej celej argumentácii sa odvolací súd ďalej nezaoberal námietkou matky, že súd prvej inštancie sa dôsledne nevysporiadal s ňou zadefinovaným „testom proporcionality“ a neskúmal do akej miery je maloletá so Slovenskom prepojená, ako prípadný návrat do Českej republiky zmení jej život a či nebude mať na ňu negatívny dopad.

50. K námietkam matky že súd neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP) odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 75/96, podľa ktorého z obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nevyplýva pre všeobecné súdy ústavná povinnosť vykonať všetky dôkazy, ktoré označil účastník konania. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). K uvedenému je treba uviesť, že citované predpisy neustanovujú žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsobov, ktorým majú byť posúdené a úprava týchto záležitostí sa ponecháva na príslušné zákony, spravidla na procesné kódexy. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje aj právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné, a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Posúdenie návrhu účastníkov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je teda vždy vecou konajúceho súdu a nie účastníkov konania. Súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy potrebné pre rozhodnutie vo veci a v odôvodnení rozhodnutia sa vyporiadal s podstatnými listinnými dôkazmi predloženými obidvoma rodičmi v konaní.

51. Záverom odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Odvolací súd svoje rozhodnutie založil na vyššie uvedených relevantných skutkových okolnostiach a nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa ku všetkým početným, ale vo vzťahu k predmetnému rozhodnutiu nepodstatným pripomienkam, námietkam a tvrdeniam vznášanými matkou v jej odvolaní.

52. S poukazom na uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

53. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

54. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je dovolanie prípustné (§ 76 CMP).